EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 19.6.2024.
COM(2024) 622 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Portugāles ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 622 final}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Portugāles ekonomikas, sociālo, nodarbinātības, strukturālo un budžeta politiku

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 (2024. gada 29. aprīlis) par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97[1], un jo īpaši tās 3. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību[2], un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241[3], ar ko tika izveidots Atveseļošanas un noturības mehānisms, stājās spēkā 2021. gada 19. februārī. Atveseļošanas un noturības mehānisms nodrošina finansiālu atbalstu dalībvalstīm reformu un investīciju īstenošanai, tādējādi radot ES finansētu fiskālo stimulu. Atbilstīgi Eiropas pusgada prioritātēm tas palīdz panākt ekonomikas un sociālo atveseļošanu un īstenot ilgtspējīgas reformas un investīcijas, jo īpaši zaļās un digitālās pārkārtošanās veicināšanai un dalībvalstu tautsaimniecību noturības stiprināšanai. Tas arī palīdz stiprināt publiskās finanses un veicināt izaugsmi un darbvietu radīšanu vidējā termiņā un ilgtermiņā, uzlabot teritoriālo kohēziju ES un atbalstīt Eiropas sociālo tiesību pīlāra turpmāku īstenošanu.

---

1 OV L 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

2 OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.

3 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar ko izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

(2) 2023. gada 27. februārī pieņemtās *REPowerEU* regulas[4] mērķis ir pakāpeniski izbeigt ES atkarību no Krievijas fosilā kurināmā importa. Tas palīdzēs iegūt enerģētisko drošību un dažādot ES energoapgādi, vienlaikus palielinot atjaunīgo energoresursu izmantošanu, enerģijas uzkrāšanas iespējas un energoefektivitāti. Portugāle savā nacionālajā atveseļošanas un noturības plānā iekļāva jaunu *REPowerEU* nodaļu, lai tiktu finansētas galvenās reformas un investīcijas, kas palīdzēs sasniegt *REPowerEU* mērķus.

(3) Komisija 2023. gada 16. martā nāca klajā ar paziņojumu "ES ilgtermiņa konkurētspēja: skatījums pēc 2030. gada"[5], lai nodrošinātu informācijas bāzi lēmumiem par politiku un radītu pamatnosacījumus izaugsmes palielināšanai. Paziņojumā kā viens no deviņiem savstarpēji pastiprinošiem faktoriem bija minēta konkurētspēja. Citi faktori bija piekļuve privātajam kapitālam, pētniecība un inovācija, izglītība un prasmes, kā arī vienotais tirgus – ārkārtīgi svarīgas politikas prioritātes, kas palīdzētu reformām un investīcijām atrisināt pašreizējās produktivitātes problēmas, kā arī vairotu ES un tās dalībvalstu ilgtermiņa konkurētspēju. 2024. gada 14. februārī Komisija pēc minētā paziņojuma pieņēma ziņojumu par vienoto tirgu un konkurētspēju[6]. Ziņojumā detalizēti aprakstītas Eiropas vienotā tirgus sniegtās konkurētspējas priekšrocības un sarežģījumi, analizējot gada norises atbilstoši deviņiem identificētajiem konkurētspējas faktoriem.

(4) 2023. gada 21. novembrī Komisija pieņēma 2024. gada ilgtspējīgas izaugsmes pētījumu[7], tādējādi uzsākot 2024. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada ciklu. Eiropadome 2024. gada 22. martā apstiprināja pētījumā izvirzītās prioritātes saistībā ar konkurētspējīgas ilgtspējas četrām dimensijām. Komisija 2023. gada 21. novembrī uz Regulas (ES) Nr. 1176/2011 pamata pieņēma arī 2024. gada brīdināšanas mehānisma ziņojumu, kurā tā norādīja Portugāli kā vienu no dalībvalstīm, kuras var skart vai apdraudēt nelīdzsvarotība un par kurām būs jāizstrādā padziļinātais pārskats. Tajā pašā dienā Komisija arī pieņēma atzinumu par Portugāles 2024. gada budžeta plāna projektu. Komisija pieņēma arī ieteikumu attiecībā uz Padomes ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku, kuru Padome pieņēma 2024. gada 12. aprīlī, kā arī priekšlikumu attiecībā uz 2024. gada vienoto nodarbinātības ziņojumu, kurā analizēta nodarbinātības pamatnostādņu un Eiropas sociālo tiesību pīlāra principu īstenošana un kuru Padome pieņēma 2024. gada 11. martā.

(5) ES jaunais ekonomikas pārvaldības satvars stājās spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Šis satvars ietver jauno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97. Tas ietver arī grozīto Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu, un grozīto Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām[8]. Jaunais satvars ir vērsts uz valsts parāda atmaksājamību,

---

4 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2023/435 (2023. gada 27. februāris), ar ko groza Regulu (ES) 2021/241 attiecībā uz *REPowerEU* nodaļām atveseļošanas un noturības plānos un groza Regulas (ES) Nr. 1303/2013, (ES) 2021/1060 un (ES) 2021/1755 un Direktīvu 2003/87/EK (OV L 63, 28.2.2023., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

5 COM(2023) 168 final.

6 COM(2024) 77 final.

7 COM(2023) 901 final.

8 Padomes Regula (ES) 2024/1264 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Regulu (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L,

ilgtspējīgu un iekļaujošu izaugsmi, kā arī pakāpenisku fiskālo konsolidāciju, kas panākamas ar reformām un investīcijām. Tas veicina valstu līdzatbildību un vairāk orientējas uz vidēju termiņu, piedevām plānota efektīvāka un konsekventāka izpilde. Katrai dalībvalstij būtu jāiesniedz Padomei un Komisijai savs vidēja termiņa fiskāli strukturālais plāns. Valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālajā plānā ir iekļautas dalībvalsts fiskālās, reformu un investīciju saistības, plānošanas periodam aptverot 4 vai 5 gadus atkarībā no tā, cik ilgs ir valsts likumdevēja parastais darbības laiks. Neto izdevumu[9] virzībai valstu vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos būtu jāatbilst Regulas (ES) 2024/1263 prasībām, piemēram, par to, ka līdz korekcijas perioda beigām jāpanāk vai jānotur vispārējās valdības parāda ticama samazināšanās vai tam jāsaglabājas piesardzīgā līmenī, kas ir zemāks par 60 % no IKP, un ka valdības budžeta deficīts vidējā termiņā jāsamazina un/vai jāsaglabā zem atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Ja dalībvalsts apņemas īstenot attiecīgu reformu un investīciju kopumu saskaņā ar Regulā (ES) 2024/1263 izklāstītajiem kritērijiem, korekcijas periodu var pagarināt ne vairāk kā par 3 gadiem. Lai palīdzētu sagatavot minētos plānus, Komisija ir paredzējusi 2024. gada 21. jūnijā nosūtīt dalībvalstīm norādījumus par ziņām, ko iekļaut plānā un turpmākajos gada progresa ziņojumos, kuri tām būs jāiesniedz, un saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 5. pantu nosūtīs tām tehniskos norādījumus par fiskālo korekciju (attiecīgā gadījumā atsauces trajektoriju un tehnisko informāciju). Dalībvalstīm savi vidēja termiņa fiskāli strukturālie plāni būtu jāiesniedz līdz 2024. gada 20. septembrim, izņemot, ja dalībvalsts un Komisija vienojas šo termiņu pagarināt par saprātīgu laikposmu. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šajā procesā iesaistās arī valsts parlaments, un pēc vajadzības būtu jāapspriežas ar neatkarīgām fiskālajām iestādēm, sociālajiem partneriem un citām ieinteresētajām personām.

(6) 2024. gadā Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada norises turpinās atbilstoši Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanai. Lai īstenotu Eiropas pusgada politikas prioritātes, joprojām ir svarīgi pilnībā īstenot atveseļošanas un noturības plānus, jo šie plāni palīdz reāli novērst visas problēmas, kas minētas iepriekšējos gados konkrētām valstīm adresētajos attiecīgajos ieteikumos, vai arī būtisku to daļu. Konkrētām valstīm adresētie 2019., 2020., 2022. un 2023. gada ieteikumi joprojām ir vienlīdz svarīgi arī attiecībā uz atveseļošanas un noturības plāniem, kas pārskatīti, atjaunināti vai grozīti saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 14., 18. un 21. pantu.

(7) Portugāle savu atveseļošanas un noturības plānu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 1. punktu iesniedza Komisijai 2021. gada 22. aprīlī. Komisija atbilstoši Regulas (ES) 2021/241 19. pantam novērtēja atveseļošanas un noturības plāna atbilstību, efektivitāti, lietderīgumu un saskanīgumu, ņemot vērā minētās regulas V pielikumā sniegtās novērtēšanas vadlīnijas. Padome 2021. gada 13. jūlijā pieņēma

---

2024/1264, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj), un Padomes Direktīva (ES) 2024/1265 (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām (OV L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

9 Neto izdevumi, kā definēts Padomes 2024. gada 29. aprīļa Regulas (ES) 2024/1263 2. pantā (OV L 2024/1263, 30.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj). "Neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, i) atskaitot procentu izdevumus, ii) diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, iii) izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, iv) valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, v) bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vi) vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

lēmumu par Portugāles atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu[10] un 2023. gada 17. oktobrī grozīja šo lēmumu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 18. panta 2. punktu, lai atjauninātu neatmaksājamā finanšu atbalsta maksimālo finanšu iemaksu, kā arī lai iekļautu *REPowerEU* nodaļu[11]. Maksājuma daļas tiek darītas pieejamas ar nosacījumu, ka Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2021/241 24. panta 5. punktu ir pieņēmusi lēmumu par to, ka Portugāle ir apmierinoši izpildījusi attiecīgos atskaites punktus un mērķrādītājus, kas bija noteikti Padomes īstenošanas lēmumā. Apmierinoša izpilde nozīmē arī to, ka nav bijis regresa attiecībā uz iepriekšējo atskaites punktu un mērķrādītāju sasniegšanu.

(8) 2024. gada 30. aprīlī Portugāle iesniedza savu 2024. gada valsts reformu programmu un 2024. gada stabilitātes programmu, ievērojot Regulas (EK) 1466/97 4. panta 1. punktu. Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 27. pantā, 2024. gada valsts reformu programma atspoguļo arī Portugāles pienākumu divreiz gadā ziņot par panākto progresu atveseļošanas un noturības plāna īstenošanā.

(9) Komisija 2024. gada ziņojumu par Portugāli[12] publicēja 2024. gada 19. jūnijā. Tajā tika izvērtēts, kā Portugāle īstenojusi attiecīgos konkrētai valstij adresētos ieteikumus, ko Padome pieņēma laikposmā no 2019. līdz 2023. gadam, un kā Portugāle īsteno atveseļošanas un noturības plānu. Balstoties uz šo analīzi, ziņojumā par valsti bija norādīti trūkumi attiecībā uz tādu problēmjautājumu risināšanu, kuri nav ietverti vai ir tikai daļēji ietverti atveseļošanas un noturības plānā, kā arī jauni un nupat iezīmējušies problēmjautājumi. Tajā bija arī novērtēts Portugāles progress Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā un ES pamatmērķu sasniegšanā nodarbinātības, prasmju un nabadzības mazināšanas jomā, kā arī progress ANO ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

(10) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu izstrādāja padziļināto pārskatu par Portugāli. Komisijas dienesti minētās regulas piemērošanas nolūkiem sagatavoja novērtējumu par Portugāles makroekonomisko neaizsargātību, un tā galvenie konstatējumi tika publicēti 2024. gada aprīlī[13]. Komisija 2024. gada 19. jūnijā secināja, ka Portugālē vairs nepastāv makroekonomikas nelīdzsvarotība. Konkrētāk, Portugāle ir veiksmīgi samazinājusi neaizsargātību, kas saistīta ar lielu privātā sektora, valdības un ārējo parādu, un paredzams, ka parāda līmenis turpinās mazināties. Pēc pārtraukuma, ko izraisīja Covid-19 pandēmijas krīze, privātā sektora parāda un valdības parāda attiecība pret IKP atsāka samazināties. Šie rādītāji kopš 2021. gada ir ievērojami samazinājušies, pateicoties spēcīgam IKP pieaugumam un – valdības parāda gadījumā – nesenajam budžeta pārpalikumam. Izteikti negatīvā neto starptautisko investīciju pozīcija ir būtiski uzlabojusies, ko veicināja ievērojama ekonomikas izaugsme un tekošā konta pārpalikums, un tās struktūra joprojām ir labvēlīga, ņemot vērā to instrumentu lielo īpatsvaru, kuriem nav saistību neizpildes riska. Privātā sektora un valdības parādsaistību un neto starptautisko investīciju pozīcijas līmenis joprojām ir paaugstināts, taču tiek prognozēts, ka nākotnē tas turpinās samazināties, neraugoties uz to, ka nominālā IKP pieaugums kļūs mazāk labvēlīgs. Pagājušajā gadā tika atjaunots tekošā konta pārpalikums, un tiek prognozēts,

---

10 Padomes Īstenošanas lēmums (2021. gada 13. jūlijs) par Portugāles atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 10149/21; ST 10149/21 ADD 1; ST 10149/21 ADD 1 REV 1).

11 Padomes Īstenošanas lēmums (2023. gada 17. oktobris), ar ko groza 2021. gada 13. jūlija Īstenošanas lēmumu par Portugāles atveseļošanas un noturības plāna novērtējuma apstiprināšanu (ST 13351/2023).

12 SWD(2024) 622 final.

13 SWD(2024) 105 final.

ka šogad un nākamajā gadā saldo saglabāsies pozitīvs, un ir sasniegts fiskālais pārpalikums. Procentu likmju pieaugums ir radījis zināmu spiedienu uz mājsaimniecībām, kurām ir parādsaistības, un vairāku gadu garumā mājokļu cenas ir strauji augušas. Ieņēmumus nenesošie aizdevumi ir turpinājuši samazināties no jau tā mērenā līmeņa. Ir panākts noturīgs politikas progress konstatēto ievainojamību novēršanā, un tas ir redzamo rezultātu pamatā. Paredzams, ka notiekošajai ANP īstenošanai arī turpmāk būs labvēlīga ietekme uz izaugsmes potenciālu, veicinot Portugāles ārējo un fiskālo ilgtspēju.

(11) Saskaņā ar *Eurostat* validētajiem datiem[14] Portugāles vispārējās valdības bilance no deficīta 0,3 % apmērā no IKP 2022. gadā palielinājās līdz 1,2 % pārpalikumam 2023. gadā, savukārt vispārējās valdības parāds no 112,4 % no IKP 2022. gada beigās saruka līdz 99,1 % 2023. gada beigās.

(12) Padome 2022. gada 12. jūlijā ieteica[15] Portugālei nodrošināt, ka 2023. gadā tiek īstenota piesardzīga fiskālā politika, jo īpaši, ierobežojot valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu pieaugumu, lai tas nepārsniegtu vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugumu[16], ņemot vērā to, ka turpinās pagaidu un mērķorientēta atbalsta sniegšana pret enerģijas cenu kāpumu visneaizsargātākajām mājsaimniecībām un uzņēmumiem, kā arī personām, kas bēg no Ukrainas. Vienlaikus Portugālei tika ieteikts būt gatavai kārtējos izdevumus pielāgot mainīgajai situācijai. Portugālei tika arī ieteikts palielināt publiskās investīcijas, kas sekmētu zaļo un digitālo pārkārtošanos un enerģētisko drošību, ņemot vērā *REPowerEU* iniciatīvu, tostarp, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānismu un citus Savienības fondus. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālās politikas nostāja[17] 2023. gadā augstas inflācijas apstākļos bija bremzējoša: 1,1 % apmērā no IKP. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) pieaugumam 2023. gadā bija bremzējoša ietekme uz fiskālo nostāju 0,9 % no IKP apmērā, un tas atbilda Padomes ieteikumam. Valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu bremzējošā ietekme bija saistīta galvenokārt ar samazinātajām to (mērķorientēto un citu) ārkārtas atbalsta pasākumu izmaksām, kuri attiecās uz mājsaimniecībām un uzņēmumiem un tika veikti, reaģējot uz enerģijas cenu pieaugumu (par 1,1 procentpunktu no IKP). Galvenie valsts finansēto primāro kārtējo izdevumu (atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus) pieauguma virzītājspēki bija publiskā sektora algas un pensijas. Izdevumi, kas finansēti no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām un citiem ES fondiem, 2023. gadā veidoja 1,3 % no IKP. Valsts finansētās investīcijas 2023. gadā bija 2,0 % no IKP – salīdzinājumā ar 2022. gadu tas ir palielinājums par 0,1 procentpunktu. Portugāle no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām un citiem ES fondiem

---

14 *Eurostat* euro rādītāji, 22.4.2024.

15 Padomes Ieteikums (2022. gada 12. jūlijs) par Portugāles 2022. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Portugāles 2022. gada stabilitātes programmu (OV C 334, 1.9.2022., 181. lpp.).

16 Pamatojoties uz Komisijas 2024. gada pavasara prognozi, vidēja termiņa potenciālās izlaides pieaugums Portugālē 2023. gadā nominālā izteiksmē ir bijis 9,1 %, ņemot vērā 10 gadu vidējo reālo potenciālo izaugsmes tempu un 2023. gada IKP deflatoru.

17 Fiskālā nostāja tiek definēta kā vispārējās valdības pamata budžeta stāvokļa izmaiņas pret iepriekšējo gadu. Ar tās palīdzību novērtē ekonomikas stimulu, ko rada fiskālā politika – gan tā, kas attiecas uz valsts finansējumu, gan tā, kas attiecas uz finansējumu no ES budžeta. Fiskālā nostāja tiek mērīta kā starpība starp i) vidēja termiņa potenciālo izaugsmi un ii) primāro izdevumu izmaiņām, atskaitot diskrecionāros ieņēmumu pasākumus (un neierēķinot ar Covid-19 krīzi saistītos pagaidu ārkārtas pasākumus) un ietverot izdevumus, ko finansē ar neatmaksājamu atbalstu (dotācijām) no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem Savienības fondiem.

finansēja papildu investīcijas. Tā finansēja publiskās investīcijas zaļās un digitālās pārkārtošanās un enerģētiskās drošības jomā, piemēram, datoru nodrošināšanai skolēniem un skolotājiem, jauniem bezemisiju autobusiem, publiski pieejamu uzlādes staciju ierīkošanai, augstas energoefektivitātes mājokļu būvniecības uzsākšanai un jaunām zaļās inovācijas programmām, ko finansē no Atveseļošanas un noturības mehānisma un citiem ES fondiem.

(13) 2024. gada stabilitātes programmas galvenās prognozes ir šādas. Budžeta prognožu pamatā esošajā makroekonomikas scenārijā paredzēts, ka reālais IKP 2024. gadā palielināsies par 1,5 % un 2025. gadā par 1,9 %, savukārt SPCI inflācija 2024. gadā plānota 2,5 % apmērā un 2025. gadā 2,1 % apmērā. Gaidāms, ka vispārējās valdības budžeta pārpalikums pašreizējās politikas apstākļos samazināsies līdz 0,3 % no IKP (gan 2024., gan 2025. gadā), savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās būs samazinājusies līdz 95,7 % un 2025. gada beigās – līdz 91,4 %. Prognozēts, ka pēc 2025. gada vispārējās valdības budžeta pārpalikums samazināsies līdz 0,1 % no IKP 2026. gadā un pēc tam pakāpeniski palielināsies, sasniedzot 0,4 % no IKP 2028. gadā. Līdz ar to tiek plānots, ka vispārējās valdības bilance visā programmas aptvertajā laikā saglabāsies zem deficīta atsauces vērtības, kas ir 3 % no IKP. Toties paredzams, ka pēc 2025. gada vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP saruks līdz 87,2 % 2026. gadā, un pēc tam līdz 2028. gadam turpinās samazināties līdz pat 79,8 %.

(14) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka reālais IKP 2024. gadā palielināsies par 1,7 % un 2025. gadā par 1,9 %, un SPCI inflācija 2024. gadā plānota 2,3 % apmērā un 2025. gadā 1,9 % apmērā.

(15) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka valdības budžeta pārpalikums 2024. gadā būs 0,4 % no IKP, savukārt vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2024. gada beigās samazināsies līdz 95,6 %. Pārpalikuma samazinājums 2024. gadā galvenokārt atspoguļo fiskālos pasākumus, kas ieviesti ar 2024. gada valsts budžetu, piemēram, iedzīvotāju ienākuma nodokļa reformu, pensiju vispārējo palielinājumu un publiskā sektora algu vispārēju pārskatīšanu. Saskaņā ar Komisijas aplēsēm fiskālā nostāja 2024. gadā būs ekspansīva: 1,8 % apmērā no IKP.

(16) Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no Atveseļošanas un noturības mehānisma neatmaksājamā atbalsta (“dotācijām”) 2024. gadā tiks finansēti izdevumi, kuru vērtība atbilst 1,3 % no IKP (salīdzinājumā ar 0,6 % no IKP 2023. gadā). No Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām finansētie izdevumi dos iespēju veikt kvalitatīvas investīcijas un produktivitāti palielinošas reformas, tiešā veidā neietekmējot Portugāles vispārējās valdības bilanci un valsts parādu. Komisijas 2024. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no Atveseļošanas un noturības mehānisma aizdevumiem 2024. gadā tiks segti izdevumi, kuru vērtība atbilst 0,1 % no IKP (salīdzinājumā ar mazāk nekā 0,1 % no IKP 2023. gadā).

(17) Padome 2023. gada 14. jūlijā Portugālei ieteica[18] nodrošināt piesardzīgu fiskālo politiku, jo īpaši, ierobežojot valsts finansēto neto primāro izdevumu[19] nominālo

[18] Padomes Ieteikums (2023. gada 14. jūlijs) par Portugāles 2023. gada valsts reformu programmu un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Portugāles 2023. gada stabilitātes programmu (OV C 312, 1.9.2023., 206. lpp.).

[19] Neto primārie izdevumi tiek definēti kā valsts finansētie izdevumi, no kuriem atņemti i) diskrecionārie ieņēmumu pasākumi, ii) procentu izdevumi, iii) cikliskā bezdarba izdevumi un iv) vienreizējie un citi pagaidu pasākumi.

pieaugumu 2024. gadā, lai tas nepārsniegtu 1,8 %, ja vien netiek lēsts, ka augstāka atsauces likme valsts finansēto neto primāro izdevumu pieaugumā ir saderīga ar to, ka Portugāle sasniedz savu vidēja termiņa budžeta mērķi (VTM) –0,5 % apmērā no IKP, *inter alia*, ja procentu izdevumi ir zemāki, nekā Komisija tobrīd prognozēja. Dalībvalstis tika aicinātas 2023. gada budžeta izpildē un 2024. gada budžeta plāna projektu gatavošanā ņemt vērā, ka Komisija ierosinās Padomei sākt uz budžeta deficītu balstītas pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras, pamatojoties uz datiem par 2023. gada budžeta izpildes rezultātiem. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi Portugāles strukturālā bilance 2024. gadā tiek prognozēta 0,0 % apmērā no IKP (2023. gadā 0,9 %), tādējādi pārsniedzot valsts VTM. Tādēļ ir novērtēts, ka Portugāle nodrošina atbilstību Padomes ieteikumam.

(18) Turklāt Padome ieteica Portugālei 2023. un 2024. gadā pēc iespējas drīz izbeigt spēkā esošos enerģētikas ārkārtas atbalsta pasākumus un attiecīgos ietaupījumus izmantot valdības budžeta deficīta samazināšanai. Padome arī precizēja, ka tad, ja enerģijas cenas atkal pieaugtu un tāpēc būtu nepieciešami jauni atbalsta pasākumi vai būtu jāturpina esošie pasākumi, Portugālei būtu jānodrošina, ka tie ir vērsti uz neaizsargātu mājsaimniecību un uzņēmumu aizsardzību, ir fiskāli pieņemami un saglabā stimulus taupīt enerģiju. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi enerģētikas ārkārtas atbalsta pasākumu prognozētās neto budžeta izmaksas[20] ir 0,9 % no IKP 2023. gadā, 2024. gadā būs 0,6 % un 2025. gadā 0,5 %. Jo īpaši tiek pieņemts, ka degvielas nodokļa vispārējais samazinājums un oglekļa nodokļa iesaldēšana, kā paredzēts degvielas nodokļa regulējumā, paliks spēkā 2024. un 2025. gadā. Netiek prognozēts, ka enerģētikas ārkārtas atbalsta pasākumi tiktu izbeigti pēc iespējas drīz 2023. un 2024. gadā. Tas rada risku, ka nebūs nodrošināta atbilstība Padomes ieteikumam. Lēsts, ka neto budžeta izmaksas par enerģētikas ārkārtas atbalsta pasākumiem, kas vērsti uz neaizsargātām mājsaimniecībām un uzņēmumiem, 2024. gadā būs 0,1 % apmērā no IKP (0,3 % 2023. gadā), un šo izmaksu daļa 0,1 % apmērā no IKP saglabās cenas signālu samazināt enerģijas patēriņu un palielināt energoefektivitāti (0,1 % 2023. gadā).

(19) Padome turklāt Portugālei ieteica saglabāt valsts finansētās publiskās investīcijas un nodrošināt Atveseļošanas un noturības mehānisma dotāciju un citu ES fondu efektīvu apguvi, jo īpaši nolūkā veicināt zaļo un digitālo pārkārtošanos. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada pavasara prognozi valsts finansētās publiskās investīcijas 2024. gadā palielināsies līdz 2,3 % no IKP (2023. gadā tās bija 2,0 % no IKP). Tas atbilst Padomes ieteikumam. Paredzams, ka publiskie izdevumi, kas tiek finansēti no ieņēmumiem no ES fondiem, tai skaitā no Atveseļošanas un noturības mehānisma dotācijām, no 1,3 % no IKP 2023. gadā palielināsies līdz 1,7 % no IKP 2024. gadā.

(20) Pamatojoties uz prognozes sagatavošanas termiņā zināmajiem politikas pasākumiem un pieņēmumu, ka politika nemainīsies, Komisija savā 2024. gada pavasara prognozē paredz, ka valdības budžeta pārpalikums 2025. gadā būs 0,5 % no IKP. Pārpalikuma pieaugums 2025. gadā galvenokārt atspoguļo prognozēto ekonomikas atgūšanos pēc 2024. gadā prognozētā palēninājuma. Paredzams, ka vispārējās valdības parāda attiecība pret IKP 2025. gada beigās samazināsies līdz 91,5 %.

[20] Šis lielums atspoguļo minēto pasākumu gada budžeta izmaksas, ievērojot ieņēmumus un izdevumus un attiecīgā gadījumā atskaitot ieņēmumus no nodokļiem par enerģijas piegādātāju negaidīto papildu peļņu.

(21) Portugāles nodokļu sistēmā joprojām ir nepieciešama vienkāršošana. Uzņēmumu ienākuma nodokļa sistēma kopā ar valsts un pašvaldību papildu nodokļiem rada papildu slogu gan nodokļu iestādēm, gan uzņēmumiem. Papildu sarežģījums ir arī iesīkstējušais sarežģīto regulatīvo prasību problēmjautājums un laikietilpīgā sadarbība ar valsts pārvaldes iestādēm – tas būtiski ietekmē uzņēmējdarbības vidi. Nesamaksātie nodokļu parādi joprojām ir lieli un ir krietni virs ES vidējā rādītāja (2021. gada beigās tie bija 45,6 % no kopējiem ieņēmumiem). Nodokļu iekasēšanas administratīvās izmaksas ir augstas un pēdējos gados ir vēl vairāk palielinājušās (par aptuveni 4 % laikposmā no 2018. līdz 2021. gadam). Turklāt nodokļu administrācijas personāls strauji noveco, paredzams, ka nākamajā desmitgadē vairāk nekā puse darbinieku pensionēsies, bet darbā tiek pieņemts ļoti maz cilvēku. Šo problēmu atrisināšana uzlabotu uzņēmējdarbības vidi Portugālē un veicinātu konkurētspēju.

(22) Paredzams, ka Portugālē darbspējas vecuma iedzīvotāju skaits vidējā termiņā samazināsies par aptuveni 1 miljonu, galvenokārt neto migrācijas samazināšanās un zema dzimstības līmeņa dēļ. Kontekstā ar prognozi, ka paredzamais mūža ilgums palielināsies, gaidāms, ka ievērojami palielināsies gados vecāku cilvēku proporcija attiecībā pret tiem, kuri finansē Portugāles valsts pensiju sistēmu. 2022. gadā sistēmā piedalījās gandrīz trīs darbspējas vecuma personas uz vienu pensionāru, bet līdz 2050. gadam to būs mazāk nekā pusotra. Šādas demogrāfiskās norises rada spiedienu uz pensiju sistēmas ilgtspēju. Pensiju izdevumi jau veido 28 % no kopējiem valdības izdevumiem, un nākamajās desmitgadēs tie pieaugs vēl vairāk. Saskaņā ar Komisijas un Portugāles iestāžu aplēsēm[21] paredzams, ka pensiju izdevumi 2046. gadā sasniegs maksimumu 15,2 % apmērā no IKP, kas ir par 2,9 procentpunktiem vairāk nekā 2022. gadā un viena no augstākajām pensiju izdevumu attiecībām pret IKP Eiropas Savienībā. Pēdējos gados Portugāle ir īstenojusi reformas ar mērķi uzlabot pensiju sistēmas ilgtspēju, indeksējot likumā noteikto pensionēšanās vecumu atbilstoši paredzamajam mūža ilgumam, taču tādi pasākumi kā priekšlaicīgas pensionēšanās shēmas rada spiedienu uz pensiju sistēmas ilgtspēju. Pašnodarbināto maksātā sociālo iemaksu likme vidēji ir zemāka nekā darba ņēmēju likme. Turklāt dažādiem strādājošo veidiem ir noteiktas īpašas iemaksu likmes. Šie faktori vēl vairāk samazina pensiju sistēmas iespējamos ieņēmumu avotus.

(23) Kā paredzēts Regulas (ES) 2021/241 19. panta 3. punkta b) apakšpunktā un V pielikuma 2.2. kritērijā, atveseļošanas un noturības plānā ir ietverts plašs savstarpēji pastiprinošu reformu un investīciju kopums, ko paredzēts īstenot līdz 2026. gadam. Paredzams, ka tās palīdzēs efektīvi risināt problēmas, kas konstatētas attiecīgajos konkrētai valstij adresētajos ieteikumos, – visas vai ievērojamu to daļu. Šajā saspringtajā termiņā ir svarīgi nekavējoties turpināt efektīvu plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, lai zaļā un digitālā pārkārtošanās uzlabotu Portugāles ilgtermiņa konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot sociālo taisnīgumu. Lai izpildītu plānā noteiktās saistības līdz 2026. gada augustam, Portugālei ir svarīgi turpināt reformu īstenošanu un paātrināt investīcijas, novēršot nesen parādījušos kavējumus un vienlaikus nodrošinot ievērojamu administratīvo spēju. Lai gan Portugāle veic dažus pasākumus, lai novērstu administratīvo spēju trūkumu, joprojām pastāv problēmas saistībā ar publiskā iepirkuma noteikumiem un garām atļauju piešķiršanas procedūrām, kas jo īpaši ietekmē lielus investīciju projektus. Joprojām ir būtiski sistemātiski iesaistīt vietējās un reģionālās pašvaldības, sociālos partnerus, pilsonisko sabiedrību un citas

[21] Eiropas Komisija, 2024. gada ziņojums par novecošanu – ekonomikas un budžeta prognozes ES dalībvalstīm (2022–2070), iestāžu dokuments 279, 2024. gada aprīlis.

attiecīgās ieinteresētās personas, lai nodrošinātu plašu līdzdalību atveseļošanas un noturības plāna sekmīgā īstenošanā.

(24) Gatavojot kohēzijas politikas fondu vidusposma pārskatu, Portugālei saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 18. pantu līdz 2025. gada martam jāpārskata katra programma, cita starpā ņemot vērā 2024. gada konkrētajai valstij adresētajos ieteikumos norādītos problēmjautājumus, kā arī tās nacionālais enerģētikas un klimata plāns. Uz pārskata pamata notiek katrā programmā iekļautā ES finansējuma galīgā piešķiršana. Lai gan Portugālei ir progress kohēzijas politikas un Eiropas sociālo tiesību pīlāra īstenošanā, problēmjautājumi ir saglabājušies. Joprojām pastāv atšķirības starp kontinentālās daļas piekrastes un iekšzemes teritorijām, starp kontinentālo daļu un tālākajiem reģioniem, kā arī starp lielpilsētu teritorijām un mazpilsētām. Ir ļoti svarīgi paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu un stiprināt administratīvās spējas valsts un reģionālā līmenī. Programmās iekļautās prioritātes vēl aizvien ir aktuālas. Papildus administratīvās spējas stiprināšanas pasākumiem ir svarīgi nekavējoties investēt lietišķajā pētniecībā jomās, kas apzinātas viedās specializācijas stratēģijās, zināšanu pārnesē un pētniecības un izstrādes rezultātu vērtības celšanā, kā arī mazo un vidējo uzņēmumu inovācijas spējā, zaļajā pārveidē un konkurētspējā. Prioritāte joprojām ir uzlabot notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, ūdens atkalizmantošanu un piekļuvi ūdenim, jo īpaši attālos un tālākajos reģionos, un samazināt noplūdes ūdensapgādes tīklos, kā arī veicināt aprites ekonomiku, energoefektivitāti un atjaunīgo enerģiju saskaņā ar nacionālo enerģētikas un klimata plānu. Joprojām ļoti svarīgi ir investēt izglītībā un apmācībā, darba tirgū pieprasīto kvalifikāciju un prasmju attīstīšanā un mērķtiecīgā aktīva darba tirgus politikā, jo īpaši attiecībā uz jauniešiem. Vēl aizvien ir svarīgi nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi izglītībai, veselības aprūpei un sociālajiem pakalpojumiem, jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, un risināt enerģētiskās nabadzības problēmu. Veicot kohēzijas politikas programmu vidusposma pārskatīšanu, ir vērts pievērst papildu uzmanību vajadzībām, kas saistītas ar klimata pārmaiņu risku novēršanu un gatavību tiem. Portugāle varētu arī izmantot iniciatīvu "Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platforma", lai atbalstītu rūpniecības pārveidi, jo īpaši koncentrējoties uz progresīvu un resursefektīvu ražošanu, ilgtspējīgu transportu, biomedicīnu un biotehnoloģijām un neto nulles emisiju tehnoloģijām, vienlaikus arī investējot prasmēs un kvalifikācijās atbilstoši darba tirgus pieprasījumam šajās jomās.

(25) Papildus ekonomiskajiem un sociālajiem problēmjautājumiem, kuru risināšana paredzēta atveseļošanas un noturības plānā un citos ES fondos, Portugāle saskaras ar vairākiem papildu problēmjautājumiem, kas saistīti ar ūdens resursu apsaimniekošanu, elektrotīklu infrastruktūru un enerģijas uzkrāšanas iespējām.

(26) Portugāli, jo īpaši tās dienvidu reģionus, smagi skar dabas radīti apdraudējumi, piemēram, sausums, ugunsgrēki un plūdi, un tie klimata pārmaiņu dēļ ir arvien biežāki un intensīvāki. Mazāks nokrišņu daudzums gadā, ūdens trūkums un lielāka laikapstākļu mainība ietekmē upju plūdumu, ūdens nesējslāņa atjaunošanos un plūdu risku, iespaidojot daudzas ekonomikas nozares, piemēram, lauksaimniecību, dzeramā ūdens ražošanu un enerģētiku, tostarp hidroenerģijas ražošanu, kā arī publisko finanšu ilgtspēju. Portugāle palielināja spēju pielāgoties klimata pārmaiņām (2021. gada Klimata likums), tostarp izstrādāja nozaru pielāgošanās plānus. Portugāle arī drīzumā pabeigs izstrādāt valsts ceļvedi par pielāgošanos klimata pārmaiņām līdz 2100. gadam. Tomēr būtu svarīgi pielāgošanos klimata pārmaiņām vēl ciešāk iestrādāt ūdens resursu apsaimniekošanas politikā. Uzlabojot savu integrētas un ilgtspējīgas ūdens resursu apsaimniekošanas stratēģiju, Portugāle palīdzētu nodrošināt ūdens resursu

nepārtrauktu pieejamību svarīgākajām nozarēm, vienlaikus arī nodrošinot, ka kvalitatīvs ūdens pietiekamā daudzumā ir pieejams ekoloģiskajām funkcijām, jo īpaši jutīgām un bioloģiski daudzveidīgām ekosistēmām, piemēram, mitrājiem. Turklāt ūdens resursu apsaimniekošanas pārvaldības struktūras racionalizēšana palīdzētu panākt efektīvu koordināciju starp valsts, reģionālo un vietējo līmeni. Lai uzlabotu ūdens resursu apsaimniekošanu, ir vajadzīgas turpmākas investīcijas tādās jomās kā notekūdeņu savākšana un attīrīšana, noplūdes mazināšana ūdensapgādes tīklos, vispārējā ūdensapgāde un (ūdens daudzuma un kvalitātes) monitoringa uzlabošana. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš ainavas dabiskās uzsūktspējas atjaunošanai, gruntsūdeņu ieguves samazināšanai, mitrāju un upju, tostarp palieņu, atjaunošanai un citu dabā balstītu risinājumu ieviešanai. Turklāt Portugāle varētu izmantot ūdens atkalizmantošanas potenciālu.

(27) 2023. gadā Portugālē 72 % elektroenerģijas tika piegādāti no atjaunīgajiem energoresursiem, ko darbina hidroenerģija un spēcīgi vēji, un tas bija jauns rekords. Būtiskajam atjaunīgās enerģijas īpatsvara pieaugumam bija nozīme ievērojamajā elektroenerģijas cenu kritumā – cenas kļuva zemākas nekā pirms krīzes. Lai īstenotu pārskatīto valsts ieguldījumu ES atjaunojamo energoresursu mērķrādītāja sasniegšanā 2030. gadam un sasniegtu mērķi līdz 2030. gadam panākt, ka vismaz 85 % no bruto elektroenerģijas patēriņa tiek nodrošināti no atjaunīgajiem energoresursiem, kā noteikts nacionālajā enerģētikas un klimata plānā, ir jāturpina uzlabot Portugāles konkurētspēju un jāstimulē tās rūpniecības dekarbonizācija, tostarp ar elektrifikācijas palīdzību. Lai gan ir ieviesti likumdošanas instrumenti, kas paātrinās atļauju piešķiršanas procesu atjaunīgo energoresursu projektiem, Portugālē var potenciāli veidoties īstermiņa tīkla jaudas problēmas, uzņemot arvien lielāku atjaunīgo energoresursu daļu. Pārvades un sadales tīklu plānu pārskatīšana palīdzētu paātrināt atjaunīgo energoresursu integrāciju saskaņā ar saistībām, kas noteiktas nacionālajos enerģētikas un klimata plānos, un starpsavienojumu saistībām ar Spāniju un Franciju. Turklāt atjaunīgo energoresursu projektus skāra loģistikas problēmas, komponentu trūkums un zemāka rentabilitāte, kā rezultātā kavējas projektu īstenošana, jo īpaši saules enerģijas izsoles. Ir būtiski racionalizēt pieslēguma procedūras, palielināt tīkla pieslēguma pārredzamību un nodrošināt izsoļu skaidru plānošanu ilgtermiņā. Pieaugot pieprasījumam pēc elektrotīkliem, Portugāle gūtu labumu no turpmākām investīcijām tās elektropārvades tīklos, tostarp investīcijām esošo elektrolīniju modernizācijā un sistēmas elastības veicināšanā ar tādiem risinājumiem kā uzkrāšana, viedo skaitītāju ieviešana, stimuli patērēt mazāk noslogotās stundās un pieprasījumreakcijas mehānismi.

(28) Ņemot vērā ciešās savstarpējās saiknes starp eurozonas dalībvalstu tautsaimniecībām un to kolektīvo devumu ekonomiskās un monetārās savienības darbībā, Padome eurozonas dalībvalstīm 2024. gadā ieteica rīkoties, tai skaitā izmantojot atveseļošanas un noturības plānus, lai īstenotu ieteikumu par eurozonas ekonomikas politiku. 1., 2., 3. un 4. ieteikuma īstenošana Portugālei palīdzēs īstenot pirmo, otro un ceturto eurozonai adresēto ieteikumu,

AR ŠO IESAKA Portugālei 2024. un 2025. gadā rīkoties šādi.

1. Laikus iesniegt vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. Saskaņā ar reformētā Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām ierobežot neto izdevumu pieaugumu[22]

[22] Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktu "neto izdevumi" ir visi valdības izdevumi, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, izdevumus par Savienības

2025. gadā līdz līmenim, kas atbilst vispārējās valdības parāda ticamai lejupejošai trajektorijai vidējā termiņā un atbilst Līgumā noteiktajai budžeta deficīta atsauces vērtībai 3 % no IKP. Līdz 2024./2025. gada apkures sezonai izbeigt enerģētikas ārkārtas atbalsta pasākumus. Uzlabot nodokļu sistēmas efektivitāti, jo īpaši stiprinot tās pārvaldības efektivitāti un samazinot ar to saistīto administratīvo slogu. Veikt pasākumus pensiju sistēmas vidēja termiņa fiskālās ilgtspējas nodrošināšanai.

2. Stiprināt administratīvo spēju, kas attiecas uz ES līdzekļu pārvaldīšanu, paātrināt investīcijas un saglabāt reformu īstenošanas tempu. Novērst nesen radušos kavējumus, lai turpinātu ātru un efektīvu atveseļošanas un noturības plāna, arī *REPowerEU* nodaļas, īstenošanu, nodrošinot reformu un investīciju pabeigšanu līdz 2026. gada augustam. Paātrināt kohēzijas politikas programmu īstenošanu. Vidusposma pārskatīšanas kontekstā arī turpmāk koncentrēties uz prioritātēm, par kurām panākta vienošanās, veicot pasākumus to vajadzību uzlabotai risināšanai, kas saistītas ar klimata pārmaiņu risku novēršanu un gatavību tām, vienlaikus ņemot vērā Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas piedāvātās iespējas uzlabot konkurētspēju.

3. Uzlabot ūdens resursu apsaimniekošanu, lai stiprinātu pielāgošanos klimata pārmaiņu ietekmei un nodrošinātu ilgtermiņa ekonomisko un vides noturību, – ieviest integrētas un ilgtspējīgas ūdens apsaimniekošanas stratēģiju, attīstīt tās pārvaldības struktūru, veicināt investīcijas notekūdeņu savākšanā un attīrīšanā, noplūdes mazināšanā un ūdens monitoringā, vienlaikus izstrādājot dabā balstītus risinājumus un atjaunojot ūdenstilpes, kā arī uzlabojot ūdensefektivitāti un ūdens atkalizmantošanu.

4. Stiprināt elektroenerģijas pārvades un sadales tīkla jaudu, jo īpaši uzlabojot pieslēguma procedūras un palielinot to pārredzamību, lai stimulētu investīcijas valsts tīklā un palielinātu enerģijas uzkrāšanas iespējas.

Briselē,

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs

programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.